

N:o 12.

Af friherre **Klinckowström**, om *förhöjning i bevilningsafgiften af enskilda banker med sedelutgifningsrätt.*

Vid en föregående riksdag aflemnade Kongl. Maj:t nådig proposition af den 6 mars 1886¹ med förslag, bland annat, till förändring af de enskilda sedelutgifvande bankernas verksamhet och i sammanhang dermed förslag till förändring i lagen för rikets ständers bank af den 1 mars år 1830, beträffande riksbankens metalliska kassa och sedelutgifningsrätt.

Denna nådiga proposition ansåg sig Riksdagen icke kunna bifalla och ej heller kunde Riksdagens båda kamrar sammanjemka sina olika åsikter i denna viktiga fråga till en gemensam mening.

Man hade, under sådana förhållanden, hoppats att K. M:t skulle till denna Riksdag aflemna en nådig proposition med förslag till sammanjemkning, för att kunna komma till ett önskadtt slut med denna fråga och hvarigenom allas rättvisa fordringar och billiga önskingar skulle kunna, genom ömsesidigt tillmötesgående, blifva på ett tillfredsställande sätt tillgodosedda.

Men denna förhoppning har beklagligen svikits, sedan Kongl. Maj:t, under hösten år 1886, bifallit förlängning af flera enskilda sedelutgifvande bankers oktroj ända till slutet af år 1893; ty svårligen lärer nu regeringen till innevarande Riksdag inkomma med något förslag till lag rörande en förändrad verksamhet för ifrågavarande banker och den enskilda sedelutgifningens successiva upphörande, i enlighet med den allmänna meningen i landet.

Under sådana förhållanden, och

då de enskilda bankernas sedelutgifningsrätt är rätteligen att anse såsom ett *monopol*², hvilket är, enligt § 60 regeringsformen, grundlags-

¹ Se: Bihang till 1886 års riksdagsprotokoll, 1:a Saml., n:o 27.

² Se: h. ex. herr statsministerns yttrande till statsrådsprotokollet, bifogadt Kongl. Maj:ts nådiga proposition n:o 27 till 1886 års Riksdag, med förslag till förordning angående bankaktiebolag och förordning angående enskilda banker med rätt att utgifva egna banksedlar, pag. 37.

vidrigt, tillhörande det konstitutionsutskottet att deri söka behörig rättelse; hvaremot *monopolet*, i denna sin egenskap, bör högre än annars beskattas;

då enligt nu gällande kongl. förordning angående bevillningsafgifter »för särskilda förmåner och rättigheter» för denna de enskilda bankernas sedelutgifningsrätt endast skattas med 3 kronor¹ för hvarje ett tusen kronor af det högsta beloppet af bankens sedlar, som på en gång under näst föregående året varit utlemnade i rörelsen, och denna beskattning numera ej kan skattas högre än till omkring 177,000 kronor;

då en beskattning af *tre* procent af ifrågavarande sedelutgifning, hvars högsta belopp under året 1887 icke lärer kunna kalkuleras högre än till omkring 50,500,000 kronor, icke kan anses för hög och endast skulle för sistnämnda år möjligen hafva utgjort 1,338,000 kronor;

får jag härmed vördsamt yrka

att § 5 uti gällande kongl. förordning angående bevillningsafgifter för särskilda förmåner och rättigheter², måtte sålunda förändras, att bevillningsafgiften för enskilda bankers sedelutgifningsrätt skall utgå, från den 1 januari 1889 och tills vidare, med trettio (30) kronor för hvarje ett tusen kronor af det högsta belopp af banksedlar, som på en gång, under näst föregående året varit utlemnade uti rörelsen.

Om remiss af denna motion till bevillningsutskottet får jag vördsamt anhålla.

Stockholm den 26 januari 1888.

R. Klinckowström.

¹ Denna höjning från 2 kronor per ett tusen kronor, som dittills utgått, åsattes vid sistlidna riksdag och utgjorde, enligt statskontorets beräkning (se kongl. statsverkspropositionen till 1888 års Riksdag, inkomstberäkningen, statskontorets skrifvelse, pag. 12), endast omkring 57,000 kronor.

² Se kongl. förordningen af den 28 oktober 1887 angående den af Riksdagen åtagna bevillning af fast egendom och af inkomst (Svensk Författningssamling för år 1887, n:o 77).